

6-6-
2011

Politologenetmaal 2011

De jaarlijkse werkgroep Lokale Politiek heeft dit jaar als thema "10 jaar in de 21ste eeuw". Pas verscheen de eerste Nederlandse democratic audit: "Democratie Doorgelicht". Mooie gelegenheid om de ervaringen van het blog langs de meetlat te leggen. Als blogger ben ik "verplicht" dat in blogstyle te doen. Prikkelend. Van dik hout. Weinig nuances. U bent gewaarschuwd. "De overheid is gewetenloos, gevaarlijk, onberekenbaar."

Guerrilla-Politiek

EN ANDERE ERVARINGEN UIT 10 JAAR PARALLEL UNIVERSUM VAN POLITIEKACTIEF.NET

INLEIDING | EEN

Onlangs verscheen de eerste "democratic audit" van Nederland: "Democratie Doorgelicht". Een evaluatie van het Nederlandse democratische bestel, uitgevoerd door een vijftigtal politicologen en bestuurskundigen van diverse universiteiten en onderzoeksinstituten. Een heel lezenswaardig overzichtswerk. Als "praktijkpoliticoloog" (nou ja, zelfstandig gevestigd bestuurskundige) houd ik niet alle literatuur goed bij, en nu weet ik weer even wat de stand van zaken is. Onder andere geleerd over "stealth democracy".

Jaarlijks is er een werkgroep Lokale Democratie op het Politicologenetmaal, met deelnemers uit Vlaanderen en Nederland. Dit jaar was ik gevraagd om iets te schrijven over de invloed van nieuwe media op lokale politiek, gezien het blogje dat ik sinds 2000 heb. Dat blog had eerst 10 lezers, en tegenwoordig worden mijn schrijfsels tussen 3.000 en 4.000 keer per maand opgevraagd. Of dat veel is of weinig in absolute zin is moeilijk te zeggen. Van een lokale politieke partij hoorde ik dat ze veel meer opgevraagde pagina's hebben. Maar of dat dan gaat om het raadplegen van het email adres van de raadsleden, of vooral om de politieke statements weet ik niet. Wel is het zo dat het mij niet gaat om die lezers. Veel van mijn teksten staan er omdat ik ze gebruik mijn gedachten te ordenen, en de dingen die mij opvallen te duiden. Blijkbaar zijn er anderen die dat willen lezen omdat ze er lol in hebben, of omdat ze zich kapot ergeren.

Het blog dient geen belang. In 2003 verliet ik mijn post als gekozen volksvertegenwoordiger, en dat sloot ik af met een testament "Meer zit er niet in". Het blog is gebleven als een soort dagboek, en omdat er altijd op een of andere manier mensen vragen stellen, teksten aandragen, ideeën hebben. En omdat het leuker en vaak spannender is dan tv kijken, blijft het blog doorsukkelen.

Het is daarom misschien aardig de "democratic audit" als leidraad te nemen, en een paar kwesties van het blog er langs te leggen. Zo komen we dan de "guerilla-politiek" tegen uit de titel. Die ik zelf niet toepas, maar die wel herkenbaar is, en ik door overheden getroffen burgers vaak aanraad.

Het blog is niet meer dan het is, en zelf wil ik ook niet te pedant overkomen. Ik ben heel erg "Kuifje in Afrika". Ik doe er moeite voor om alleen toeschouwer te blijven, en geen deelnemer aan de politiek meer te worden. Een concept-titel van deze paper was "Underground Politics". Maar daar zijn al hele websites over, en ik kan de mensen daarachter niet goed duiden, en wil niet vereenzelvigd worden met ander

gedachtegoed dan dat van mij. Het komt nogal eens voor dat ik de indruk heb dat er meer van wordt gemaakt dan het is. Ik kwam in april 2011 tamelijk uitgebreid aan het woord bij KRO Brandpunt en werd gepresenteerd als de "WikiLeaks van Lansingerland". Dat was leuk gevonden door de lokale radio RTV Lansingerland de week ervoor. Maar mijn blog presenteert over het algemeen geen geheime informatie. Mogelijk pijnlijke publicaties worden eerst rondgestuurd naar de betrokken politici. Het gaat bij voorkeur niet over personen.

Het blog gaat over de lokale politiek, en wat je niet aan de voorkant ziet. Verhalen tussen de regels, die niet in de persberichten en raadsamenvattingen terecht komen. Meestal gewoon te vinden via Google. Of in de cache van Google (gewiste pagina's die nog in het archief van Google zitten). Of overzichtssites van de overheid die ik voor de zekerheid naar mijn eigen harde schijf heb gedumpt, want af en toe worden hele bibliotheken offline gehaald en dan kun je niet meer terugvinden wat er eerder stond.

Omdat het weblog bij voorkeur niet over de "voorkant", maar over de "achterkant" van de lokale politiek gaat, kan dat een heel ander beeld opleveren dan in de andere media. Of zelfs in de beleving van de deelnemers. Een PvdA-raadslid verzuchtte onlangs dat het beeld in de media soms lijkt te gaan over een alternatief universum. Niet speciaal duidend op mijn blog. Wel handig om te gebruiken in deze paper. De voorbeelden die ik aan ga halen zijn waar gebeurd, maar staan hier niet om denigrerend te doen over de betrokkenen. Beschouw het alsof het komt uit een ander universum. Met die afstand, welke les kun je trekken?

Omdat mijn woonplaats Lansingerland zich op een kruispunt van grote infrastructurele werken bevindt, en de Hogesnelheidslijn (HSL) een kwestie is in de lokale politiek, is dat ook een hoofdonderwerp van het blog. Een dankbaar onderwerp, met een mooie spanningsboog, en heel, heel veel bestuurlijke missers en rare zaken. Daar maak ik nog eens een boekje over. Omdat de HSL als dossier al loopt van vóór de grote doorbraak van internet, hebben mensen mij voorzien van pakken papier, die ik digitaal heb gemaakt en doorzoekbaar. En online gezet.

SYSTEEMSUPPORT | TWEE

Opvallend in de democratic audit is hoe bekaaid internet er vanaf komt. Als het gaat om burgers en internet is er alleen wat te lezen op blz. 444. "[D]e opkomst van internet in de jaren negentig [is] een belangrijke technologische katalysator die het mogelijk maakt dat publieke gezagsdragers zich in toenemende mate actief, aan wie het maar lezen wil, kunnen verantwoorden. [...] Tal van gemeenten, provincies en zelfstandige bestuursorganen zetten beleidsstukken, jaarverslagen, prestaties en handavingsinformatie op internet. Uit empirische studies blijkt overigens dat gewone burgers maar in beperkte mate geïnteresseerd zijn in openbare informatie over publieke organisaties." Dat geloof

over Hirshi Ali. Naar nu blijkt, wordt ook kritiek binnen de eigen kring niet gewaardeerd door de Rotterdamse VVD. Zo kreeg voormalig VVD-bestuurder Joost Smits een boos mailtje van voorzitter Wolkhuis wegens zijn publicatie op het internet over de forse salarisstijging die de dagelijks bestuurders hebben gekregen. Smits, die vorig jaar de VVD-fractie in Hillegersberg-Schiebroek verliet, wees er op dat zijn vroegere collega's in vier jaar tijd bijna 2000 euro meer zijn gaan verdienen. „Die stijging was bedoeld om deelgemeenten in staat te stellen professionelere bestuurders aan te trekken. In Hillegersberg-Schiebroek echter, zijn het gewoon dezelfde mensen, die meer geld in de zak steken voor dezelfde prestaties,” schreef hij op zijn website. Deze ‘beschuldiging’ schoot veel VVD'ers in het ver-

**Op 't
randje**

Bron: *Rotterdams Dagblad*, 23 november 2004

ik graag. Probeer maar eens uit te vinden wat een raadslid of een wethouder per maand dit jaar krijgt in je woonplaats. En wat die eerder kreeg. Want dat soort informatie, 50% loonsverhoging, is politiek gevoelig, schijnt. En heel moeilijk te vinden, ook voor "ingewijden" in ambtelijke logica. Gemeenten storten graag grote plenzen "data" over gemeenteraad, media en internet in het algemeen uit. Het is dan aan de media om daar chocolade van te maken. Echter, de tijd is beperkt, wat hoort bij elkaar, en wat is actueel.

Zelfs als het gaat om grote projecten als de HSL blijkt het moeilijk om landelijke media te interesseren. Wat schrijven die zoal in reactie? Elsevier: "Het is overigens journalistiek lastig om met een stuk over geluidsoverlast te komen: het grote probleem met de HSL is nu juist dat er geen snelle treinen over rijden. Ik moet ook eerlijk bekennen dat Elsevier in het verleden géén pertinent tegenstander van de HSL was. Nic van Rossum plaatste grote vraagtekens bij de kosten, maar verder zagen wij wel het nut van een Nederlandse aantakking op het Europese netwerk." De aangedragen kwestie was de onmogelijke business case van de HSL, niet de geluidsoverlast. Radio 1: "Op dit moment is het vrijwel onmogelijk een verhaal mee te krijgen op een goede plek in de uitzendingen omdat die bomvol Egypte zitten. Maar ik wil er zeker wel wat mee. Mijn vraag was daarom of je andere collega's ook actief hebt benaderd? Dat maakt namelijk mijn positie wat ingewikkelder...." Hoezo? En NRC Handelsblad: "Ik ben nu druk met andere zaken maar zal me volgende week eens wat dieper inlezen op die hsl-materie." Niets meer van vernomen.

Invloed Twitter op het politieke debat is ongepast

Stop de 'twitterversatie' in de raad

Politici geven in een debat soms al hun mening op Twitter, terwijl hun opponent nog aan het spreken is. Dat beïnvloedt het debat op een ongewenste manier, vindt **Salima Belhaj**. Haar oproep aan politici: doe het niet.

overstaan van andere politici voor oplossen van problemen. In een politiek debat is sprake van een eerste en een tweede termijn. In de eerste doet een politicus een poging om de anderen te overtuigen van zijn standpunt. In de tweede trekt hij zijn conclusies, en alle anderen te hebben gehoord. In de praktijk hebben de meeste fracties hun standpunt dan al bepaald, maar

Bron: NRC Handelsblad, 20 januari 2011

De democratic audit heeft een heel katern over media, deel V, maar daar is weinig terug te vinden van dit soort overwegingen in de selectie door media van de nieuwsverhalen. Hoe raar is het dat jongeren geen kranten meer lezen als de selectie ze niet bevalt? En trouwens ook bijna geen actualiteiten kijken op televisie.

Ik heb er geen normatief oordeel over. Het is zoals het is. Democratie is mensenwerk. Daar gaan dingen mis. Zoals in het boek van Figuur 8.1 de polen van de Y-as zijn omgedraaid¹, gaan ook in het openbaar bestuur, bij de media, in de rechtspraak, dingen verkeerd.

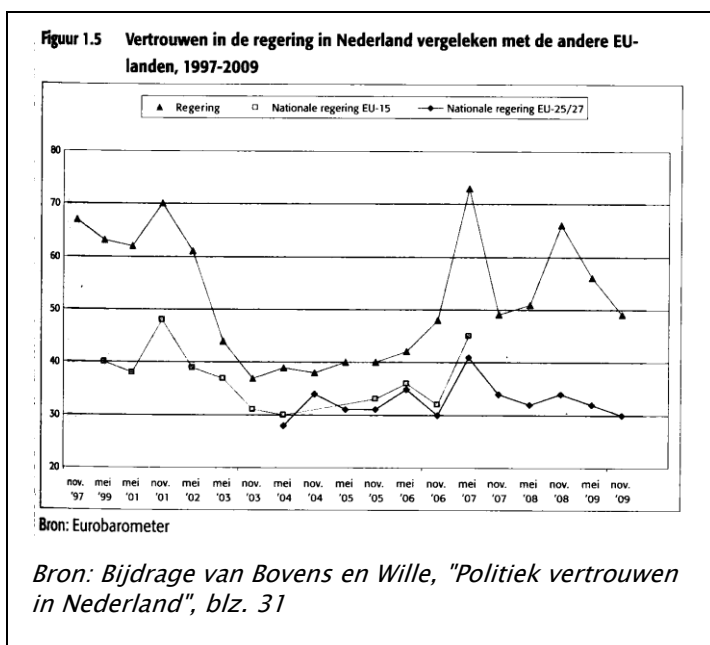
Wel vreemd dat een democratic audit voorbij gaat aan bijv. de invloed van Twitter. Zelfs bij D66 zijn er digibeten die merken dat ze hun mobiele telefoon gebruiken als een soort kroontjespen: alleen om te bellen. Dat andere raadsleden gebruik maken van nieuwe media in het raadsdebat. Opeens heb je tientallen deskundigen die je live bijstaan in je raadswerk. Ik heb wel ooit gewoon thuis een vergadering van een Vaste Kamercommissie verslagen via Twitter. Die vergadering komt via een stream naar je computerscherm. Je doet je verslag en krijgt respons vanaf de publieke tribune en soms vanaf de vergadertafel. Dat is ook niet zo raar, omdat de verantwoordelijke bestuurders er soms inhoudelijk met de pet naar gooien. Je kunt zo'n stream trouwens ook vangen in je PC, en soundbytes combineren met dia's om aan te tonen hoe slecht de informatie aan Kamerleden is. En dat kun je dan met een beat eronder op

¹ Bijdrage van Den Ridder, Van Holsteyn, Koole, "De representativiteit van partijleden in Nederland", blz. 180

YouTube posten.² In het geval van de Commissievergadering van 8 december was het de minister vergeven, omdat ze er nog maar net zat. Toch geeft het te denken over het democratisch gehalte. Wat voor toneelstuk is het als Kamerleden vragen stellen, en foute antwoorden krijgen? Ik heb mogen constateren dat het in raadszalen ook soms bar is, dus wat is nou dan het democratisch gehalte als raadsleden vervolgens niet willen dat er assistentie van buiten komt om te helpen het

inhoudelijke debat te verbeteren? Niets hiervan in de audit.

Er is echt sprake van een gemiste kans. Zo gaat het in hoofdstuk 1 over politiek vertrouwen. Er staat een figuur in die het vertrouwen in Nederland vergelijkt met andere landen. Er wordt geprobeerd om de curve te verklaren, maar slaagt er niet in. Een hoofdstuk later formuleert Hosch-Dayican over vertrouwen een hypothese, die moet worden verworpen. Wel komt men met een aantal gelegenheidsverklaringen. De meest houdbare verklaring is nog dat politiek vertrouwen "generiek" is. Een verklaring op z'n Johan Cruijff's. Het best te vertalen als

dat "de democratie" een leeg vat is, dat naar behoeven kan worden gevuld. Is het niet met een verzuimd politiek systeem, dan is het wel met de opkomst van nieuwe politieke partijen en ideeën (Hoofdstuk 17), meer of minder populisme (Hoofdstuk 16), of een verschuiving van het discours naar internet. Zowel wat betreft discussie, als wat betreft afrekening. Zie de kwestie van de vertrokken wethouder in Alphen a/d Rijn. Pas in mei werd bekend dat het Openbaar Ministerie geen reden zag de wethouder te vervolgen⁴, maar toen was de wethouder al vertrokken.

We lezen in de bijdrage van Vis en Verschuur dat veel mensen geen onderscheid maken tussen politiek systeem, Tweede Kamer en regering⁵. Bij

dichtbij

home nieuws foto's video sport agenda uitgaan vacatures zakelijk

Alphenaar doet aangifte tegen wethouder

Regio | 06 januari 2011 | bron: Witte Weekblad

ALPHEN - Ondernemer Machiel van der Schoot heeft aangifte gedaan tegen wethouder Paul Schings (PvdA) wegens valsheid in geschrifte en overtreding van de gemeentewet. Voor wat dat laatste betreft, is de aangifte ook gedaan bij de burgemeester van Amsterdam.

Van der Schoot verwijt de wethouder dat hij alles doet om maar wethouder te kunnen zijn. 'Het gerommel met adressen blijkt daar in zijn geval bij te horen.' De ondernemer, Alphenaar en blogger

Van der Schoot lep al geruime tijd rond met de gedachte om aangifte te doen. Tijdens een lange discussie op Twitter met onder andere de raadsleden Jo Schrek van de SP en Wim Roest van de PvdA, merkte hij dat er geen steekhoudende argumenten waren om daarvan af te zien. Zodoende zette hij de aangifte door.

Van der Schoot stoort zich eraan dat een wethouder probleemloos denkt te kunnen scharrelen met adressen terwijl bijvoorbeeld studenten op hun uitkering worden gekort als zij dat doen. Toen Schings wethouder werd in Alphen aan den Rijn reisde hij in eerste instantie heen en weer tussen zijn woonplaats Amsterdam en Alphen. Later betrof hij een huurflat op het Thorbeckeplein, zijn gezin bleef echter in Amsterdam wonen. Van der Schoot vermoedt dat de huurwoning in Alphen niks meer of minder is dan een dekmantel en de wethouder gewoon dagelijks naar huis gaat. Iedereen moet zich aan de wet houden, vindt de ondernemer. En die wet verbiedt het rommelen met adressen. Van der Schoot benadrukt dat de aangifte niets te maken heeft met persoonlijke verhoudingen. 'Ik ken de man niet eens, ik zie alleen maar wat er gebeurd is.'

De volledige aangifte is te lezen op het weblog van Van der Schoot
<http://www.machielvanderschoot.web-log.nl>

Bron: DichtBij.nl, 6 januari 2011³

² "HSL en de Tweede Kamer", www.politiekactief.net/artikelen/101211hslentwkamer.shtml

³ www.dichtbij.nl/alphen/regionaal-nieuws/artikel/1868725/alphenaar-doet-aangifte-tegen-wethouder.aspx

⁴ <http://frontpage.fok.nl/nieuws/444398/1/1/50/voormalig-wethouder-alphen-niet-vervolgd.html>

⁵ Bijdrage van Vis en Verschuur, "Politieke kennis van kiezers", zie vooral de kennis van politiek van journalisten op blz. 70-71

De Graaf en Huberts is zelfs te lezen dat het krijgen van een parkeerboete wordt beschouwd als niet-integer handelen van de overheid. De enquête werd bovendien vervuild door die mening.⁶ Kan die opgang in Figuur 1.5 in 2006 dan niet gewoon betekenen dat men heel tevreden was dat gevoelens van ongenoegen ("PVV-stemmers") een plaats kregen in het Nederlands bestel? Als van alles wordt aangehaald als verklaring, dan kan die ook wel. En in andere landen, door de opkomst van populistische partijen aldaar, idem? Dat mensen in het algemeen heel tevreden zijn dat ze via internet de mogelijkheid hebben invulling te geven aan hun democratische gevoelens?

Behalve het ontbreken van een goede behandeling van internet (in relatie tot burgers) valt trouwens op dat er alleen summiere aandacht is voor Fortuyn. Was het niet een kans de invloed van politieke adviseurs mee te nemen in de beschouwing? Juist Fortuyn ging alle partijen langs met zijn ideeën, tot hij uiteindelijk onderdak kreeg bij Leefbaar Nederland, en ten lange leste zijn Lijst Pim Fortuyn oprichtte. Het is daarom niet helemaal vreemd dat veel van de ideeën van Fortuyn, die breed bij alle grote partijen uurtje-factuurtje op de plank lagen, inmiddels op een of andere manier zijn opgenomen in partijprogramma's en zelfs verwezenlijkt.

De invloed van Geert Wilders wordt maar een paar keer op een positieve manier besproken. Een keer zuinigjes: de uitspraak van Wilders over een "'schimmig proces van coalitievorming' waarbij politici uitspraken van burgers naast zich neerleggen" is "niet geheel ongegrond" volgens Van Kessel en Krouwel⁷. Maar ja, het hoofdstuk is niet complimenteus: "Van vergankelijke radicale dissidenten tot kwelgeesten".

Lucardie en Voerman plaatsen Wilders daarentegen in het rijtje Downs, Schumpeter, Schattschneider met zijn scepsis dat ledenpartijen feitelijk "a-democratisch" zijn.⁸

FIRMA LIST EN BEDROG | DRIE

De Hogesnelheidslijn is een dossier bij uitstek dat zich kenmerkt door, wat ik beschouw als, list en bedrog. Er komt nog wel eens een boekje over, hier alvast de hoogtepunten. Het gaat maar om 45 kilometer hogesnelheidsspoor, tussen Hoofddorp en Rotterdam dwars door Lansingerland, en een traject tussen Rotterdam en de Belgische grens.

Het begon zo'n beetje met een onderzoek naar de economische levensvatbaarheid door McKinsey in 1992.⁹ Dat voorspelde dat het heel moeilijk zou worden om winst te maken, maar delen werden verzwegen voor het parlement. En pas in 2004 vrijgegeven via de Commissie Duivesteijn.¹⁰ In februari 2011 was het volledige rapport voor het eerst online te lezen, op mijn blog.¹¹ Op blz. 3 van het rapport: "Ook na optimalisatie zal het exploitatieresultaat in alle varianten echter nog steeds onvoldoende zijn om de benodigde investeringen in infrastructuur te kunnen bekostigen." In de Commissie Duivesteijn zaten huidige parlementariërs Aptroot (VVD), dhr. Slob (ChristenUnie)

⁶ Bijdrage van De Graaf en Huberts, "Integriteit in het Nederlands Openbaar Bestuur", blz. 491

⁷ Bijdrage van Van Kessel en Krouwel, "Van vergankelijke radicale dissidenten tot kwelgeesten", blz. 314

⁸ Bijdrage van Lucardie en Voerman, "Democratie binnen partijen", blz. 186

⁹ "Aard en omvang van het Hogesnelheidslijn Vervoer: Verkenning van Marktpotentieel en Commerciële Levensvatbaarheid", McKinsey, oktober 1992

¹⁰ www.parlement.com/9291000/modulesf/glnjwpcg

¹¹ www.politiekactief.net/artikelen/110202mckinsey.shtml

en dhr. Koopmans (CDA). Één van deze heren heeft de afgelopen jaren mondeling verklaard "dat dit onderzoek een drama was".

In 1994 liet een groep omwonenden een onderzoek doen door de Afdeling Milieu-Economie van de Erasmus Universiteit. Conclusie: het bedrijfseconomisch verlies van de HSL bedraagt minimaal 1,96 miljard Euro (4.330 miljoen gulden). De door het Rijk uitgevoerde kosten-baten analyse voldoet geenszins aan de eisen die daaraan behoren te worden gesteld.¹²

Het parlementaire debat in 1996 werd door De Volkskrant gekwalificeerd als: "Zelden is een parlementair debat zo ontsierd door politieke spelletjes als het debat over de hogesnelheidslijn."¹³ Gerd Leers, nu Minister van Immigratie en Asiel, speelde daarin een hoofdrol.

Wel werd, voor zover ik het kan beoordelen, de inspraak keurig doorlopen. Waarbij alle bezwaren netjes door de Raad van State werden afgetikt, zoals dat hoort. Dat arrest kwam pas in oktober 2009 online, op mijn blog. Op blz. 45 is iets te lezen over de geluidsschermen:

"In de akoestische rapporten is als uitgangspunt genomen dat alle geluidschermen een absorberende werking hebben. Dit houdt volgens de rapporten in dat plaatsing van een dergelijk scherm aan de overzijde van de spoorbaan niet zal leiden tot een extra verhoging van de geluidbelasting. In de geluidmodellen zijn de schermen als volledig absorberend ingevoerd. De Minister heeft zich op het standpunt gesteld dat, hoewel er geen schermen bestaan die het geluid volledig absorberen, door de vormgeving en de materiaalkeuze van een scherm de geluidbelasting vanwege reflectie van een scherm verwaarloosbaar kan worden gemaakt, hetgeen tot gevolg zou hebben dat bij de berekening van de geluidbelasting van een volledig absorberend geluidsscherm kan worden uitgegaan."¹⁴

Te lezen als: absorberende schermen zijn te duur bevonden, er moest immers een tunnel onder het Groene Hart, voor de koeien, worden aangelegd, en toen was het geld op. In een laboratoriumsituatie blijken reflecterende schermen onder een bepaalde hoek absorberend te zijn. En dus gebruiken we in plaats van dure, dikke, hoge, absorberende schermen, goedkope, dunne, lage schermen onder een hoek.

De gemeenten die nu Lansingerland vormen lieten in 1998 en 1999 door de Milieudienst Rijnmond DCMR een paar onderzoeken doen. Daarin kwam naar voren dat het van groot belang is dat de lijn met absorberend materiaal werd uitgevoerd. Verder maakte de DCMR een rapport met daarin ontwaakmomenten in relatie tot de hoogte van de schermen. Die rapporten waren vervolgens zoek, ondanks dat een wethouder onbezoldigd algemeen en dagelijks bestuurslid is van de DCMR. Pas in oktober 2009 dook het eerste rapport op, op mijn blog. En even later zette de DCMR het leefbaarheidsrapport over de ontwaakmomenten zelf online.

¹² Inspraakreactie van de Bewonersgroep Noordrand Berkel en Rodenrijs, juni 1994, www.politiekactief.net/files/Inspraak%20over%20HSL%20nota9406.pdf

¹³ www.volkskrant.nl/vk/nl/2844/Archief/archief/article/detail/444018/1996/11/05/Steun-CDA-voor-motie-Bos-variant-HSL-brengt-kabinet-in-problemen-Geschoffeerd-CDA-doorziet-list-PvdA.dhtml

¹⁴ Afdeling Bestuursrechtspraak inzake tracébesluit en project-PKB inzake HSL-Zuid, tracébesluit A16 (Moerdijk-Prinsenbeek Noord) en tracébesluit A4 (Burgerveen-Leiden) (E01.98.0242, E01.98.0273 en E01.98.0312), 6 september 1999, www.politiekactief.net/files/Raad%20van%20State090906%20over%20HSL.pdf

Om een hogesnelheidslijn te exploiteren zijn treinen nodig. Die werden aanbesteed bij de notoire laat-leverancier AnsaldoBreda in 2004. Geen echte hogesnelheidstreinen, met snelheden van 350 km/uur en hoger, zoals de bekende Thalys, maar treinen met 250 km/uur als top. Toenmalig Minister Peijs van Verkeer en Waterstaat noemde AnsaldoBreda "niet geschikt". De treinen hadden moeten komen vanaf 2006, er moeten zijn in 2007, maar we wachten er nog steeds op. Laatste bericht is dat men denkt vanaf oktober 2011 te kunnen gaan rijden, echter, dat is hoogstwaarschijnlijk niet haalbaar.

Sinds september 2008 wordt er daarom gereden met geleasde conventionele locomotieven ("Traxx", aangepast voor de HSL om 160 ipv de standaard 140 te gaan). Met daaraan overgespoten opgekalefaterde intercity-rijtuigen uit de jaren 80 ("HST-Prio"). Vanaf december 2008 zijn er de eerste officiële klachten over de herrie.¹⁵ Niet zo raar, want op het Ministerie staan de rijtuigen bekend als "lawaaig".¹⁶

Er komen Kamervragen van Charlie Aptroot (VVD). In augustus 2009 zegt minister Eurlings in de opdrachtverlening dat er inmiddels op ander spoor, met andere treinen, minder treinen, en lagere snelheden wordt gereden dan ooit gepland.¹⁷ Volgens de wet moet altijd eerst een dienstregeling worden doorgerekend vóór die mag worden uitgevoerd. Anno 2011 is dat nog steeds niet gedaan. Interessant is dat in het arrest uit 1999 staat dat mensen wilden dat de HSL met zogenaamd ballastloos spoor werd uitgevoerd.¹⁸ Spoor zonder de keitjes. Dat was niet de bedoeling. Maar het is wel zo uitgevoerd.

TNO ging meten in oktober 2009 en zei: de individuele treinen zitten bij Hoogmade en Berkel en Rodenrijs 14 dB(A) boven de verwachtingen uit het Tracébesluit, en de hele dienstregeling uit september 2009 maakt teveel lawaai om een jaar lang zo te mogen rijden.¹⁹ Dat kwam niet goed uit, dus werd daar "kalenderjaar" van gemaakt. Voor 2009 waren dat maar drie maanden, dus "paste" het. Voor 2010 zouden aanpassingen worden gedaan zodat het zou passen.

Bij Hart van Nederland (SBS6), 16 november 2009

Nazoeken in de community rond de HSL-slachtoffers leverde Europese regelgeving (TSI's) op waarin maxima staan van geluidsproductie van treinen. De tijdelijke treinen gingen daar overheen. Dus was er voorafgaand aan een van overheidswege georganiseerde (des)informatie-avond een persconferentie "We stoppen de treinen" op 16 november 2009. Buiten stonden ME-busjes.

¹⁵ www.heraut-online.nl/heraut-online/index.php?itemid=9439

¹⁶ www.innovatieprogrammagemageluid.nl/data/files/algemeen/Definitieve%20rapportage%20rendement%20IPG.pdf

¹⁷ www.geluidnieuws.nl/2009/okt2009/hsl.html

¹⁸ Arrest, blz. 47

¹⁹ www.tno.nl/content.cfm?context=overtno&content=nieuwsbericht&laag1=37&laag2=2&item_id=2009-11-17%2012:24:40.0

Later bleek dat de TSI's uitzonderingen bevatten voor bergspoorlijntjes in bijv. Portugal en Italië. Om te voorkomen dat treintjes die al tientallen jaren hun rondjes draaien plotseling zouden moeten worden vervangen in verband met die nieuwe regels, zouden de TSI's niet gelden met terugwerkende kracht. De afgeschreven treinen uit de eighties mochten dus gewoon doorrijden op de spiksplinternieuwe HSL. Maar, zo zegt het ministerie in overleg: "Als de TSI's zouden gelden, dan zouden de treinen niet rijden zoals ze rijden". We moeten natuurlijk niet denken dat ze er een potje van maken.

In 1994 verschenen nog lijvige rapporten over de HSL. Dermate lijvig dat de Tweede Kamer vroeg of het niet een kilo minder kon. Het laatste deelrapport over specifiek Geluid en Trillingen verscheen dus in 1994. Echter, dat was "zoek". Gelukkig had het ministerie nog een exemplaar. Dat zouden ze opsturen naar ProRail, die het zou aanleveren. Helaas, er kwam bericht dat "het" exemplaar van deelrapport 15 over Geluid en Trillingen was zoekgeraakt.

"Op dinsdag 2 februari heeft u een email verzonden met daarin de vraag of ik het Deelrapport 15 Geluid en Trillingen uit de tracénota van 1994 voor u zou kunnen bemachtigen. Ik heb daarvoor navraag gedaan bij het Ministerie van Verkeer en Waterstaat. Mijn contactpersoon bij het Ministerie van Verkeer en Waterstaat was in het bezit van slechts één exemplaar dat per post naar mij toe gestuurd zou worden. V&W geeft aan dit te hebben gedaan naar het onderstaande adres, echter het boekje is tot op heden nog niet bij ons op kantoor aangekomen. Het document is daags na uw verzoek verzonden door V&W.

Het boekje is helaas niet digitaal beschikbaar, ik zou het hier voor u laten kopiëren/digitaliseren en een exemplaar laten toesturen, echter nu het boekje ergens in de verzending tussen Den Haag en Rotterdam is zoekgeraakt kan ik u op dit moment niet meer terugkoppelen dan bovenstaande. Zowel het Ministerie van Verkeer en Waterstaat en ProRail betreuren het dat het boekje ergens in de post is verdwenen. Wij gaan navraag doen bij het verantwoordelijke postbedrijf."

Om verzuring te voorkomen moet er ook altijd wat gelachen kunnen worden op mijn blog, al heeft natuurlijk iedereen zijn eigen gevoel voor humor. Ik maakte het grapje dat het wel de Joegoslavische fotorolletjes leken.²⁰ Daarop kreeg ik een mailtje:

"Vanochtend een heel gesprek met [medewerker ProRail] gehad. Het rapport is terecht. [...] Die fotorolletjes zitten zowel hem als [ambtenaar Verkeer en Waterstaat] erg hoog. Hij verzocht mij om PolitiekActief net te verzoeken om een kleine rectificatie te plaatsen. Is wel op z'n plaats Joost denk ik, want zojuist hing TV-West ook al over hetzelfde onderwerp bij mij aan de lijn."

Ja, doe! PolitiekActief.Net is een privé-blog. Dat iedereen dat zit te lezen, en zich op te winden (of een ongeluk te lachen), het zal wel. Maar ja, toch maar iets op het blog gezet:

²⁰ http://nl.wikipedia.org/wiki/Val_van_Srebrenica#Onderzoek_naar_verantwoordelijkheid

"De feiten: officieel is alleen bekend dat bij het ontwikkelen van fotorolletjes van Dutchbat in 1995 iets fout is gegaan.²¹ Net zoals iets fout ging bij de verzending van het deelrapport. Alle verdere gedachten die je bij beide kwesties kunt hebben bestaan enkel "tussen de oren". Een rectificatie zou op zijn plaats zijn als er bij de fotorolletjes aantoonbaar kwade opzet in het spel was, en bij het zoekraken van het enige overgebleven exemplaar van deelrapport 15 dat in bezit is van de Rijksoverheid aantoonbaar alleen goede bedoelingen. Ik zie beide zaken niet aangetoond. Het zoekraken van het zogenaamd enige exemplaar is de zoveelste kwestie in een lange rij. Gelukkig is het al binnen twee dagen gevonden. Heel knap, want als ik zelf navraag doe over in de post verdwenen pakketten duurt het toch minstens een paar maanden voor de Post een "sorry"-briefje bij mij bezorgt. Hulde voor de interne werking van onze Rijksoverheid+partners!"

Een paar maanden geleden hoorde ik dat het ProRail nog steeds hoog zat. Van die hele kwestie van dat "in de post verdwenen" en later "gevonden" rapport denk ik het mijne.

Het voormalig Ministerie van VROM liet ook een onderzoek doen naar de HSL-problematiek. Door bureau Sight. De onderzoekers schrokken dermate van wat ze vonden, dat ze een spoedoverleg belegden met de colleges van Burgemeester en Wethouders van de twee meest getroffen gemeenten: Kaag en Braassem, en Lansingerland. Normaal moet je minstens 6 weken wachten op antwoord van de overheid, maar het Ministerie van VROM krijgt binnen 3 werkdagen tussen Kerst en Nieuw een brief met handtekening van minister Cramer eruit. Op 22 december stuurden de gemeenten Lansingerland en Kaag en Braassem een handhavingsverzoek aan Minister Cramer. Dan heb je 23 december nog als werkdag, 24 december gaat iedereen vroeg naar huis, woensdag 27 december is weer een werkdag en op donderdag 28 december stond de brief al online. Op 30 december ontvangen, ingeboekt en online gezet door de gemeente Lansingerland. Als door een wesp gestoken? Of het meest efficiënte ministerie?

Maar waar is het volledige rapport? Begin maart 2010 mocht ik het hebben als ik het niet verder verspreidde. Daar doe ik niet aan mee. Wat ik krijg zet ik online. Zeker dit DERDE rapport dat aantoont dat de treinen teveel herrie maken. Tussendoor was een tweede TNO-rapport met vertraging openbaar gemaakt. Wat staat in het Sight-rapport: "Om de dienstregeling van december 2009 mogelijk te maken zijn aanvullende maatregelen nodig, omdat er geen geluidruimte meer over is voor de inpassing van de TGV treinen die naast de Traxx/Prio in de dienstregeling worden opgenomen. Vooralsnog lijkt de aangekondigde dienstregeling december 2009 niet uitvoerbaar."²² En die dienstregeling is gewoon ingegaan... Het Ministerie van VROM onderschrijft de conclusies van Sight overigens niet, en hun begeleidende brief zit vóór het rapport. Zo doe je dat. Je hebt de kennis niet, dus huur je mensen in. Die concluderen iets dat je niet goed uit komt, en dat onderschrijf je dan niet.

In de periode daarna verschijnt rapport op rapport. Een door de omwonenden betaald onderzoek door Bureau Peutz dat laat zien dat de HSL-dienstregeling alleen past als 60% van de treinen wordt geschrapt. Andere onderzoeken die hoge decibelwaarden laten zien. Ondertussen blijft men de dienstregeling uitbreiden, zonder de wettelijk vereiste geluidsberekeningen vóóraf. Het laatste relevante rapport is van februari 2011, door TNO, waar individuele meetwaarden van de Thalys en

²¹ <http://retro.nrc.nl/W2/Lab/Srebrenica/inhfilmpje.html>

²² Na enige onderhandeling werd een oplossing gevonden met VROM om het rapport te openbaren.

Foto gemaakt in Bergschenhoek,
17 juni 2010

nieuwe AnsaldoBreda-trein in staan, die laten zien dat ze ook niet voldoen aan de TSI. Feitelijk mag er geen enkele hogesnelheidstrein rijden, omdat alle meetwaarden hoger zijn dan toegestaan. Lezer, u mag ervan uitgaan dat de Rijksoverheid zich niets van de eigen regels aantrekt. Er moeten 190 treinen per dag gaan rijden...

Waarom is dat? De concessie voor de exploitatie is nog onder oude regels vergeven voor een zeer lange periode, en met Eurotekens in de ogen, onder onrealistische verwachtingen. De treinen rijden bijna leeg, en de toeslag, die normaal op de "snelle Fyra"-trein wordt geheven, wordt keer op keer er weer af gehaald om in ieder geval stoelen te verkopen. Als de exploitant failliet gaat, kost dat honderden miljoenen. Geen goed vooruitzicht in deze tijden.

Ondertussen heeft de gemeente Lansingerland, een van de grootste nieuwbouwgebieden van Nederland, op basis van de oude berekeningen zeer veel woningen gebouwd zeer dicht tegen de HSL aan. De gemeente prijst die op de eigen website aan als "rustig wonen in de luwte van het dorp", en "geluidschermen en andere voorzieningen voorkomen dat bewoners last hebben van passerende treinen." In het rapport uit februari bleek dat er problemen zijn met die schermen. TV Rijnmond zette een animatie online.²³

rustig gelegen in de landelijke luwte van het dorp.

Geluidschermen en andere voorzieningen voorkomen dat bewoners last hebben van passerende treinen.

In opdracht van de gemeente deed de GGD een gezondheidskundig onderzoek naar de effecten van de herrie. De gemeente vatte dat in een persbericht samen als "Huidige gezondheidssituatie inwoners Lansingerland goed".²⁴ Het huis-aan-huisblad De Heraut liet zich niet beetnemen: "GGD somber over milieugezondheidskwaliteit bij volledige dienstregeling HSL".²⁵ Waarom laat de overheid zich zo kennen?

Twee woonwijken blijken bovendien verkeerd berekend. Dat zegt het Ministerie van Verkeer en Waterstaat in een brief.²⁶ De gemeente geeft dat in een brief toe, maar laat de hele kwestie weg uit

²³ www.rijnmond.nl/Homepage/Nieuws?view=/News/Default/2011/februari/Geluidsoverlast%20HSL

²⁴

www.lansingerland.nl/document.php?m=1&fileid=40689&f=fef4ed13ef1a208f97f060610d0423be&attachme nt=0&c=26135

²⁵ www.heraut-online.nl/heraut-online/index.php?itemid=14709

²⁶ www.politiekactief.net/artikelen/101108foutplan.shtml

een samenvatting voor de gemeenteraad.²⁷ Gelukkig hebben we de bevriende relatie met de gemeente Kaag en Braassem, want die schrijft aan haar eigen gemeenteraad: "er is een verschil van inzicht tussen Lansingerland en het ministerie over hoe moet worden omgegaan met twee nieuwbouwlocaties die na het vaststellen van het Tracébesluit zijn gebouwd." Inmiddels is vast komen te staan dat er bij nog meer woonwijken fouten zijn gemaakt. En dat terwijl Lansingerland al bijna onder curatele staat wegens financiële overmoedigheid, en dus geen geld heeft om al die fouten te repareren.

Hier komen we op het punt van de guerrilla-politiek. In het HSL-dossier zijn zo veel fouten gemaakt, dermate veel regels overtreden, dat het alleen een kwestie van tijd is voor de wal het schip keert. De aangepaste definities, aanpassingen aan treinen, alles zit nu aan het maximum, en het is niet genoeg. Alle grote verzekeringsmaatschappijen hebben een dossier "HSL" voor rechtsbijstand gelijkgeschakeld. Het is wachten op de slimste advocaat die de HSL-boys schaakmat zet. Één slimme burger kan het handvat aanreiken. *Guerrilla warfare is the unconventional warfare and combat with which a small group of combatants use mobile tactics (ambushes, raids, etc.) to combat a larger and less mobile formal army.* In het geval van de HSL is de kans meer dan 95% dat de omwonenden het gaan winnen. Het slimste dat de Rijksoverheid kan doen is de verliezen beperken, want de ramkoers die er nu is leidt tot grote onacceptabele financiële en immateriële schade. Voor de duidelijkheid: ik spreek over de macht van de pen en het woord. Ik adviseer burgers in hun contact met de overheid altijd zo vroeg mogelijk en duidelijk mogelijk een (figuurlijk) geslepen mes op tafel te leggen, en een (figuurlijk) pistool in de broekband te tonen. De overheid is gewetenloos, gevaarlijk, onberekenbaar. Als de overheid lijdt aan dadendrang kan ze die het beste botvieren op andere burgers dan jij.

In Hillegersberg (rijk) hebben ze minder last van de overheid dan in Schiebroek (minder rijk):

'Ieders buurman is hier advocaat'

Burgers Hillegersberg-Schiebroek houden bestuurders scherp

Bron: Rotterdams Dagblad, 11 juli 2003

Het is niet serieus te nemen. De deelraadsvoorzitter is equivalent aan burgemeester van deelgemeenten:

Deelraadsvoorzitter: 'Geklaag van bewoners is een spel'

Bron: Rotterdams Dagblad, 6 april 2001

²⁷

www.lansingerland.nl/document.php?m=1&fileid=39443&f=c1778c5e735e5745319c3924b05916d8&attachment=0&a=425

‘Rijke mensen pesten’

Miljonairs uit chique wijk Trompenberg verzetten zich nog steeds tegen komst asielzoekers, maar de burgemeester wil van geen wijken weten

Bron: Elsevier, 20 juli 2002. Over een wijk in Hilversum.

Maar waar zijn die controleurs en mechanismes van Bovens en Schillemans uit de democratische audit?²⁸

De rechtsgang wordt trouwens door de Rijksoverheid bestraft. Een stichting waarin omwonenden zich hadden verenigd mocht een tijd niet aanzitten bij overleg omdat er een rechtszaak was aangespannen. Naar verluidt is ook de gemeente Lansingerland bang voor de koude schouder. "De wethouder wil niets doen omdat hij stelt, dan mogelijk van overleg wordt uitgesloten, zoals de bewonersorganisatie Stop Geluidsoverlast HSL is overkomen, en mogelijk zijn positie verliest." Waar is de tijd gebleven dat je gewoon een rechter een knoop kon laten doorhakken in een lastige kwestie? Sowieso is dat een onderbelicht onderwerp in de democratische audit. Steeds vaker hoor ik dat burgers, die bij een wethouder komen praten, ook een ingehuurde externe jurist (en niet de goedkoopste) aantreffen. Die het standpunt van de overheid verdedigt, in plaats van gezamenlijk naar een oplossing zoekt. De burger maakt dan twee maal kosten. Één keer via de gemeentelijke lasten aan die ingehuurde pief, en één keer om zelf zwaar geschut mee te nemen.

REGELS EN DE ELITE | VIER

In januari 2005 was er een incident met een "tasjesdief" in Amsterdam. Die werd door zijn slachtoffer achteruitrijdend met de auto achtervolgd en doodgereden. Een van zijn broeders verklaarde voor de AT5-camera vergoelijkend: "Iedereen steelt wel eens een tas".²⁹ In die subcultuur is het niet vreemd, of afkeurenswaardig, als een voorbijganger wordt bestolen van eigendommen.

Op het blog heb ik ooit een punt gemaakt van het gebruik van overheidsmiddelen door een deelgemeentelijk bestuurder. Die had door wanbeleid (zeg ik zo omdat het de periode was waarin ik uit de raad ging wegens de voortdurende onregelmatigheden) haar partij laten duikelen van grootste partij naar nummer 3. Was daar verongelijkt over, en gaf de winnaar van de verkiezingen, de PvdA, onderuit de zak in een paginagroot artikel op de gemeentelijke informatiepagina. Met foto en partijlogo. Een pagina die normaal 750 Euro ex. BTW kost. De bestuurder reageert later dat de advertentie "een cadeautje voor 6 jaar actieve dienst" was. De raad kwam niet verder dan een afkeuring. Dat is niet het enige dat relevant is voor de staat van de democratie. Een burger (niet ik) kaart het onderwerp aan bij de Rotterdamse gemeentelijke ombudsman in augustus 2006. Op 22 november stuur ik toch maar een briefje aan de deelraad, vragend om een reactie. Die wordt geagendeerd voor een commissievergadering van januari 2007. Een raadslid stuurt een reactie beginnend met "waar ben je helemaal mee bezig", woorden als "vergif" en nog een litanie. De

²⁸ Bijdrage van Bovens en Schillemans, "Publieke verantwoording: de staat van de verantwoordingsstaat", blz. 439 e.v.

²⁹ <http://juridischdagblad.nl/content/view/5424/53/>

volksvertegenwoordigers vinden het een zaak voor de partij waarvan de ex-bestuurder lid is. Andere raadsleden vinden het bedrag te laag. "Iedereen steelt wel eens een tas"? Of zoiets? Elke gewone werkgever in Nederland maakt zich druk als een werknemer 20 dozen potloden, een pallet kopieerpapier of een printer mee naar huis neemt als die werknemer zelf vindt dat-ie dat verdiend heeft.

In de Jaarrekening 2006 is te zien dat het geld van de advertentie werd afgeboekt op de post "Begrip kweken voor het handelen van de deelgemeente". Pas nadat de jaarrekening bekend was, in april 2007, kon ik daar een vraag over stellen aan de gemeente Rotterdam. Hoe konden de accountants, die toch weet hadden van deze kwestie, dat hebben gemist? Immers, de lokale overheid is verplicht alle informatie aan accountants te geven die van toepassing is om de jaarrekening te beoordelen. Het antwoord kwam op 3 september 2007. Bij brief van 16 september kon ik nog wat dingetjes navragen, en antwoord volgde op 16 januari 2008. Het bleek dat de accountants puur werken op basis van steekproeven, als in een black box. Op grond van algemene regels moeten ze zich tegenover als Mona Lisa glimlachende ambtenaren maar een beeld proberen te vormen van de rechtmatigheid.

Dat was de laatste keer dat ik over personen schreef, en een kwestie aanging waar de nieuwtjes telkens 4-5 maanden op zich lieten wachten. Er zit een grens aan wat een blogger vermag. De elite laat er geen traan om.

Daarom was ik wat huiverig toen er documentatie binnenkwam over een wethouder van Lansingerland. Vorig jaar zijn niet alle aangestelde wethouders aan een integriteitsscan onderworpen. Een van de niet-onderzochte wethouders is bezoldigd directeur van een architectenbureau. Er zijn kwesties met een wellness-center dat problemen heeft gehad met legionella-besmetting, verklaringen over dat het beschikt over alle vergunningen, maar een brief van de provincie dat er bouwwerken zonder bericht aan de provincie zijn aangebracht, terwijl de kompaan van de wethouder bij het architectenbureau de gemachtigde was voor bouwvergunningen. Volgens de gemeentewebsite is sinds 2008 het toezicht op voorzieningen als waarvan hier sprake is veel meer een verantwoordelijkheid van de gemeente geworden, dan van andere toezichthoudende instanties. Telefonisch is door de accountmanager van de VROM-inspectie bevestigd dat inzake gemeentelijke bestemmingsplannen en handhavingsbeleid de VROM-inspectie een stap terug doet en dat er een grotere taak voor de gemeenteraad komt.

Verder kreeg ik een brief waarin staat dat er "van rechtswege" bouwvergunningen zijn verleend aan het wellness-center, bij brief van 27 januari 2011. Het ging erom dat de gemeente niet "binnen de daarvoor gestelde termijn" een besluit had genomen. Hoe zit het met de zorgvuldige afweging in dit geval?

Op de gemeentelijke website stond een besluitenlijst van het college van Burgemeester en Wethouders van 11 januari met alleen die datum, en verder een lege pagina. Toen ik ging navragen werd de hele pagina onbereikbaar. Even later stond er een besluitenlijst, waar niets bijzonders aan te zien was. Vergelijk ik het met een ingestuurd kopietje, dan blijkt er een punt verdwenen van de agenda, betreffende het wellness-

Title:	B&W-vergadering - Week 02 - 11-01-2011
Author:	AArend
Subject:	
Keywords:	
Created:	16-3-2011 13:09:59
Modified:	16-3-2011 13:09:59

center. De versie die nu op de site staat heeft als aanmaakdatum (in de PDF) 16 maart 2011, terwijl in de tekst zelf staat "Vastgesteld 18-01-2011".

De raadscommissie Ruimte behandelde op 1 december 2010 een monumentale boerderij. Het raadsstuk was geschreven door het architectenbureau. De wethouder nam deel aan de beraadslagingen, en is te horen op de geluidsopname. Filmpje op het blog.³⁰

Bij de VNG vind ik onder "nevenfuncties en integriteit wethouders" een doorverwijzing naar "handreiking integriteit van politiek ambt dragers". Daar staat bij 2.2.3. dat het een verboden handeling is "om een derde te vertegenwoordigen of te adviseren die met het bestuursorgaan een bepaalde overeenkomst sluit".³¹

Twee maal heb ik deze constatering laten rondgaan langs een aantal meelezers, raadsleden en de betreffende wethouder. Ik ontving alleen wat extra bijdragen. Een raadslid mailde: "Ik ga er vanuit dat [de] wethouder [...] zich in het bedrijf niet bemoeit met deze onderwerpen. Daarnaast blijft hij op dit soort onderwerpen ook in de besluitvorming daar buiten. Net zoals raadsleden dat doen als er ook maar sprake is van enige belangenverstremming. Ik blijf nog steeds het volste vertrouwen hebben in [de wethouder]."

En dat is alles. Binnen de eigen kring is dit allemaal volstrekt acceptabel. Wie er van buiten naar kijkt heeft zijn bedenkingen. Waar zijn die controleurs en mechanismes van De Graaf en Huberts uit de democratic audit?³²

GEVAAR | VIJF

Doet het er allemaal wel toe? Is de overheid niet eigenlijk een randverschijnsel waar je niet mee te maken wil hebben, en niet mee te maken hoeft te hebben. Ik betaal belasting, maar dan wil ik ze niet zien, niet horen en niet ruiken. Leyenaar en Jacobs benoemen daar een light-versie van: Stealth Democracy.³³ Ze citeren Hibbing en Theiss-Morse. "In hun boek Stealth Democracy stellen ze dat burgers niet geïnteresseerd zijn in actieve, participatieve democratie, maar eerder een "stealth" democratie wensen, een samenleving die wel democratisch is, maar waar de politiek niet te zichtbaar is."

Er zijn onderwerpen waar de overheid nu eenmaal nodig is. Zie de gezondheidseffecten van de hogesnelheidslijn, zie de legionella bij het wellness-center. Lansingerland ligt in een gebied met de A12, aanstaande A16/A13-verbinding, Rotterdam Airport, hogesnelheidslijn, de RandstadRail, de ZoRo-bus (snelbus Zoetermeer-Rodenrijs), de nieuwe hoogspanningsverbinding (zoemen/brommen) 380kV, de N209, de N470, de bedrijvenparken, enz. Maar ook diverse ondergrondse pijpleidingen. Het is opvallend hoe de gemeente daarmee omgaat.

³⁰ www.politiekactief.net/artikelen/1105collegebelangen.shtml

³¹

www.vng.nl/Documenten/Extranet/CvA%202009/Politieke%20ambtsdragers/handreikingintegriteitpolitiekeambtsdragers%5B1%5D.pdf

³² Bijdrage van De Graaf en Huberts, "Integriteit in het Nederlands openbaar bestuur", blz. 477 e.v.

³³ Bijdrage van Leyenaar en Jacobs, "Burgerparticipatie: last of lust", blz. 89

Bijvoorbeeld de CO₂-leiding die van Pernis naar Amsterdam loopt, dwars door Lansingerland. Hij loopt onder het bouwplan "Het Lint" door.³⁴

Het gaat om een oude pijpleiding met een lengte van 83 km tussen Rotterdam en Amsterdam. Aangelegd eind jaren zestig. De leiding heeft meer dan 20 jaar ongebruikt gelegen, vol met water. Sinds kort wordt de leiding weer gebruikt door OCAP, voor de distributie van CO₂ aan tuinders.³⁵

In 2008 was daar het nodige over te doen bij de wijk Oosterheem van Zoetermeer. Het station Bleizo, mede onderwerp van beleid door de gemeente Lansingerland, zou zelfs worden gebouwd bovenop een segmenteinde van de CO₂-leiding. Na het nodige verzet vanuit de bevolking, en de nodige media-aandacht, onontbeerlijk om bestuurders in te laten zien dat ze verkeerd zitten, werd de CO₂ leiding 30 meter opgeschoven eind 2009.

Van belang is de folder die de exploitant van de buisleiding maakte in 2008. Die staat op de website van Shell³⁶, en er is te lezen:

Zijn er al lekkages of ongevallen geweest?
In de CO₂-leiding die door de wijk Oosterheem loopt zijn sinds OCAP deze gebruikt, nog nooit lekkages geweest.

Dat zal best zo zijn. Maar een jaar later meldt een inwoner van Berkel en Rodenrijs allemaal dode eenden.³⁷

³⁴ www.lansingerland.nl/index.php?simaction=content&mediumid=17&pagid=996&fontsize=12

³⁵ www.xs4all.nl/~estevenh/geonet/co2/

³⁶ www-static.shell.com/static/nld/downloads/responsible_energy/co2storage/ocap_folder.pdf

³⁷

www.shell.nl/home/content/nld/environment_society/co2_storage/news/2009/news_2009/pressrelease_lek_distributienet_werk.html

NEDERLAND
Meer Shell websites

NIEUWSBERICHTEN

Lek in CO2-distributienetwerk

16/02/2009

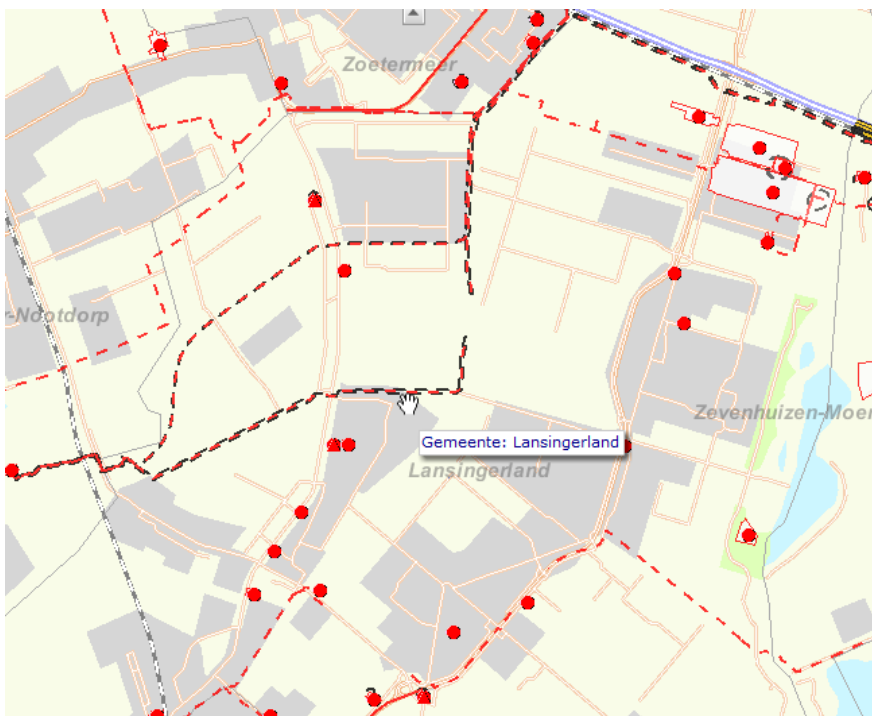
In Berkel en Rodenrijs was er eind 2008 een lek in een CO2-distributienetwerk (= kleine leidingen naar eindgebruikers). Een lekkage in een gas-distributienetwerk is niet ongebruikelijk, dus ook niet als het om CO2 gaat.

Het betrof maar een beperkte hoeveelheid CO2 maar dit bleef hangen in een afgesloten ruimte waardoor er een aantal dode eenden te betreuren viel. Daarom melden we dit incident. Voor nadere informatie kunt u [hier klikken](#) - opent in een nieuw venster naar de website van Ocap. Daar kunt u ook van dit voorval alle gegevens vinden.

Milieu en Maatschappij
CO2 Opslag
Nieuws Archief
2009
Innovatie

Een lekkage is tenslotte niet ongebruikelijk, ook niet bij CO2. Wie beweerde er ooit anders? En daar gaat Lansingerland dus bouwen.

Een andere leiding waar op een bijzondere wijze leiding wordt gegeven is de kerosine-leiding dwars door Lansingerland naar Rotterdam Airport:

Bron: www.risicokaart.nl van de Rijksoverheid

Op de eerste plaats is al bijzonder dat onduidelijk was wat er eigenlijk door die buis stroomde. Want het zal kerosine zijn (K2-categorie), maar misschien ook explosiever spul (K1-categorie). Zie wat de Milieudienst Rijnmond DCMR schreef op verzoek van de gemeente:³⁸

Conclusie en advies, uitgaande van K1 leiding

De leiding wordt gebruikt voor het transport van K2 brandstof (kerosine), maar is eveneens geschikt voor K1. Het gebruik van de leiding voor uitsluitend K2 is in onvoldoende mate vastgelegd.

's-Gravelandseweg 565
Postbus 843
3100 AV Schiedam
T 010 - 246 80 00
F 010 - 246 82 83
E info@dcmr.nl
W www.dcmr.nl

Datum

15 OKT. 2009

De gemeente nam dat over in het Bestemmingsplan Klappolder:

Op basis van het huidig gebruik van de leiding voor het transport van kerosine kan de leiding worden getypeerd als K2 leiding. Gebruik van de leiding voor transport van een K1 vloeistof is echter niet (absoluut) uitgesloten. Het feit dat de leiding zal worden gebruikt voor als K2 leiding is mede gebaseerd op een afspraak met de voormalige gemeente Berkel en Rodenrijs bij de aanleg van de leiding dat deze leiding zal worden gebruikt voor K2 vloeistoffen.

*Gemeente Lansingerland
Bestemmingsplan "Klappolder"
Toelichting
Vastgesteld 29 oktober 2009*

Probleem voor de gemeente was dat er woningen staan op 14 meter van die pijpleiding. En het is een probleem dat DCMR wel erg uitgebreid advies gaf. Veel uitgebreider dan gewenst, want nou moest de gemeente opeens iets doen met de constatering dat de woningen op minimaal 20 meter moeten staan. Hoe ga je daarmee om?

Voor het bepalen van een eventueel groepsrisico geldt ook hier dat gerekend moet worden met een invloedsgebied van 20 meter aan weerszijden van de leiding, over een lengte van 1000 meter. Omdat in het project Meerpolder op korte afstand van de leiding een woonwijk is gerealiseerd zou er in dit geval sprake kunnen zijn van een groepsrisico. Dit kan desgewenst door de DCMR worden berekend.

Het college concludeert dat het DCMR advies verder gaat dan wat is gevraagd op grond van de zienswijze van het Ministerie van VROM. Er is uitsluitend verzocht de gegevens van de leiding in de toelichting op te nemen en om vooruitlopend op de nieuwe AMvB Buisleidingen de afstandentabel van het RIVM te hanteren voor leidingen met een K1 vloeistof.

Op grond van dit interim beleid wordt het DCMR advies niet overgenomen voor wat betreft het groepsrisico en het voorleggen van het plan aan de VRR. Door DCMR is de verklaring van het ministerie van Defensie en het (interim) beleid van VROM niet meegenomen in de advisering

Je kunt natuurlijk door DCMR dat risico laten berekenen. Maar het college van burgemeester en wethouders vond eigenlijk dat de experts van de DCMR, betaald door de gemeente, aangezocht door de gemeente omdat ze expert zijn, hun zaakjes niet voldoende voor elkaar hebben.³⁹ Ze

³⁸

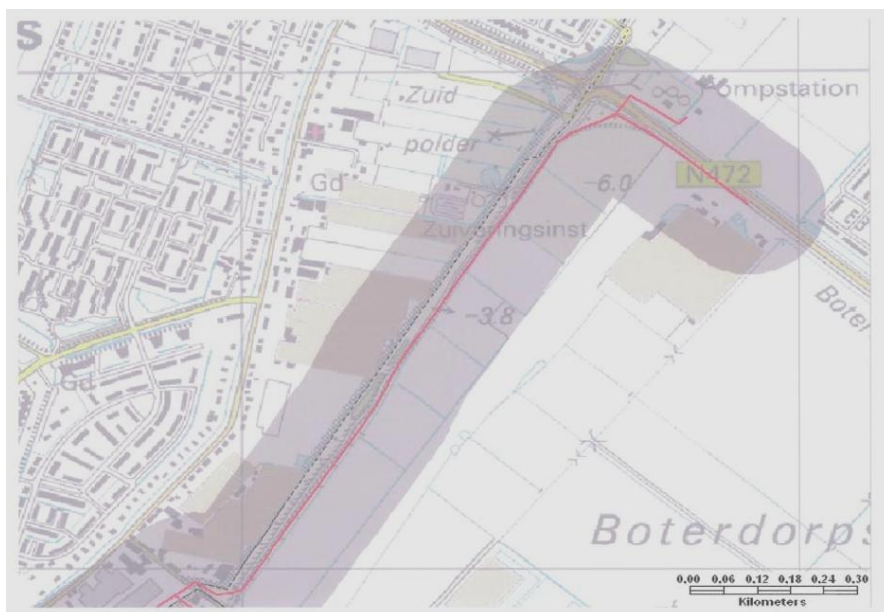
www.lansingerland.nl/document.php?fileid=14679&m=1&f=43a423b3ae587b3d26667d477eab1efe&attachment=&a=172

³⁹ <https://e->

loket.lansingerland.nl/document.php?fileid=14684&m=1&f=ee0fbf35720dacdd78b33e48e158f61b&attachment=0&a=172, 26 maart 2009

hebben allerlei interim-beleid over het hoofd gezien, waardoor het DCMR-advies niet wordt overgenomen voor wat betreft de uitspraken over groepsrisico's (!), of het voorleggen van het plan aan de Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond. Dat is een regio *"ingesteld nadat het kabinet, via het kabinetsstandpunt Veiligheidsregio's en de Beleidsnota Crisisbeheersing 2004-2007, kenbaar heeft gemaakt de oprichting van veiligheidsregio's belangrijk te vinden."*⁴⁰ Nee, die moet je natuurlijk niets vragen als je een pijpleiding met onduidelijke status te dicht langs een woonwijk hebt lopen.

Derde kaartje komt uit het Bestemmingsplan Annie M.G. Schmidtpark:⁴¹

Het gaat om een hoge druk gasleiding. Daarbij is een heel kleine kans op een fakkelbrand:

Selectie incidentscenario's

Van de beschouwde risicobronnen is één relevant incidentscenario beschouwd:

- fakkelbrandscenario.

Zelfredzaamheid

Voor het beschouwde scenario als gevolg van een fakkelbrandincident met een hogedruk aardgastransportleiding geldt dat het uitstromende aardgas direct ontsteekt. Dit effect is zichtbaar voor de aanwezigen in het plangebied. Ontvluchting is mogelijk, mits er geen bijzondere beperkingen zijn ten aanzien van de zelfredzaamheid van aanwezigen en de infrastructuur in de omgeving op een juiste manier is ingericht.

Er is een groot belang dat kinderen, senioren, gehandicapten, hiervan op de hoogte zijn, om maar even wat groepen te noemen met "bijzondere beperkingen ten aanzien van de zelfredzaamheid". Denk verder aan scholen, peuterspeelzalen, kinderdagverblijven, enz.

Die grijze zone van 140 meter aan weerszijden van de gasleiding kun je over de geluidkaart leggen. Dat ziet zo uit:

⁴⁰ www.veiligheidsregio-rotterdam-rijnmond.nl/smartsite.dws?id=1263

⁴¹

www.lansingerland.nl/document.php?fileid=15955&m=1&f=0dbe54dd962521fd7590a35637daffec&attachent=0&a=160

De kans op een calamiteit met de hoge druk gasleiding is klein. Berekend op 1 op 1 miljoen. Echter, er zullen best mensen daar wonen en meedoen met de Staatsloterij. De grijze zone stelt de “letaliteitszone” voor. De zone die aangeeft waar men kans heeft om te overlijden bij een calamiteit. De “death zone”. In het midden is dat 100%. En aan het uiterste randje 1%. Doe je mee aan de Staatsloterij dan is de kans op een prijs van 1 miljoen Euro of meer ongeveer 1 op 3,5 miljoen.⁴² Woon je in die huizen onderaan het kaartje, dan heb je dus meer kans om te overlijden door een calamiteit, dan dat je een miljoen krijgt op het lot dat je bij de sigarenboer kocht. Je doet door daar te wonen al mee aan een loterij met een grotere “winkans”. Denken we aan de ramp bij Moerdijk: de letaliteitszone is niet die zone die op televisie was en waar wat roet neersloeg in de tuintjes. De letaliteitszone is waar de doden vallen.

De gemeente gevraagd hoe de mensen in de woonwijk eigenlijk waren geïnformeerd over de gasleiding. Niet actief, wat het antwoord. Ze moeten vertrouwen op de campagne “Wat te doen als de sirene gaat”, zonder te weten of ze in een letaliteitszone wonen. Om dat te weten te komen moeten ze op internet kijken. Maar ze horen niet dat ze dat zouden kunnen doen. Het dat moet met de zelfredzaamheid?

Onlangs werd het nog actueler. De gemeente had een bouwplan Caleido voor starterswoningen.⁴³ Een kaleidoscoop van bestuurlijke wanorde. Eerst werden de woningen verkocht. Toen kwam de gemeente er achter dat er een hindercirkel van een transportbedrijf over het plan lag. Ze konden niet meer terug, en de transporteur kreeg een nieuw stuk grond op een ander bedrijventerrein. Vervolgens bleek die K2 of K1 –leiding dicht tegen de woningen te liggen. De gemeente berekende zelf het risico, door middel van het aantal personen per hectare, maar wist niet hoeveel een hectare is. Ze zaten er een factor 10 naast. De Veiligheidsregio werd nu wel geconsulteerd. Die bestempelde de pijpleiding als K1. De VRR geeft het advies⁴⁴:

⁴² www.scholieren.com/werkstukken/18920

⁴³ www.politiekactief.net/artikelen/110316caleido.shtml

⁴⁴

www.lansingerland.nl/document.php?m=1&fileid=45857&f=954a3ad2933fa59bc0b7828a3f4b4270&attach

"De woningen die binnen 40 meter vanuit de DPO-leiding worden gesitueerd, dienen beschermd te zijn tegen branddoorslag en brandoverslag (WBDBO). Hierbij moet voor de gevels gericht naar de DPO-leiding gedacht worden aan blinde gevels of het beperken van het glasoppervlak. De gevels en of het glasoppervlak welke gericht zijn naar de DPO-leiding bestand te laten zijn tegen een warmtestralingsflux > 15 kW/m²."

De gemeente legde dat naast zich neer. Want dat mag, en dus doen ze het. Sterker, zelfs als de gemeente het advies zou overnemen, dan zou de bouwer het nog mogen afwijzen, in dit stadium van de bouwprocedure. Gemeenten zeggen altijd dat ze graag niet te veel regels willen, omdat ze zelf wel kunnen bepalen wat goed is voor hun burgers. Maar in de praktijk zeggen ze bij die beleidsvrijheid "het mag". Stel dat gemeenten zelf de maximum snelheid in de bebouwde kom mogen bepalen. En die op 100 km/uur vaststellen. Als iemand klaagt zeggen ze "het mag". Gevaarlijk. Het voormalig ministerie van VROM heeft in augustus 2010 er een studie aan gewijd.⁴⁵

Het gaat daarin duidelijk om een "bestuurlijk gemotiveerd oordeel over de aanvaardbaarheid van de kans op een ramp met een bepaalde omvang ten gevolge van een risicovolle activiteit". "Bestuurlijk gemotiveerd oordeel"? Niet iets dat gewone mensen zouden doen of accepteren, maar de afweging van gemeenten. Gevangen in coalitie-/oppositieverhoudingen. Kampend met gebrekkige ambtelijke ondersteuning. In tijdnood door eigen falen en bouwdrang.

Bij Caleido kreeg men overigens voor elkaar dat de eigenaar van de pijpleiding, Defensie, wilde vastleggen dat er geen benzine (explosief, K1) meer door de leiding zou gaan, maar hooguit kerosine (K2) of diesel (K3). Maar dat was pas nadat alle besluitvorming was gedaan alsof er helemaal geen gevaarlijke pijpleiding bestond. Er werd verder geen advies ingewonnen over de risico's bij K2 of K3.

SLOTWOORD | VIJF

Hoe werkt dat nou? Is er echt sprake van het recht van de sterkste in Nederland? Beginnen met een paar boetes weg te tikken met een doorwrochte brief. En waarempel. Een boete voor te hard rijden:

Centrale Verwerking Openbaar Ministerie

Datum	21 juli 2010	Bij beantwoording
Ons kenmerk		ons kenmerk en het
Onderwerp	Uw beroep op de kantonrechter	onderwerp vermelden
CJIB-nummer		

Geachte heer/mevrouw,

U hebt beroep aangetekend bij de kantonrechter tegen mijn eerder genomen beslissing op uw beroepschrift. Het betreft het beroep tegen de beschikking met bovengenoemd CJIB-nummer.

Ik heb het dossier nogmaals bestudeerd en heb besloten de beschikking met bovengenoemd CJIB-nummer alsnog te vernietigen. Dit heeft als gevolg dat u de boete niet hoeft te betalen.

[ment=0&a=687](#), en let even op dat het geen geharde gecoate beglazing wordt, zie www.dqmr.nl/uploads/media/18-20_dqmr.pdf

⁴⁵ www.relevant.nl/display/DOC/Evaluatie+Verantwoordingsplicht+Groepsrisico

Een boete voor verkeerd parkeren:

Centraal Justitieel Incassobureau
Ministerie van Justitie

> Postadres Postbus 1794, 8901 CB Leeuwarden

Beslissing van de officier van justitie

BSN

CJIB-nummer

Dagtekening 06 nov 2010

Meer informatie

www.cjib.nl/verkeersboetes

T (058) 234 21 30

U hebt een beschikking ontvangen voor het overtreden van een verkeersvoorschrift. Tegen deze beschikking hebt u beroep ingesteld bij de officier van justitie.

Informatie over de overtreding en de opgelegde administratieve sanctie

Omschrijving overtreding parkeren buiten parkeervak bij één van de borden E4 tot en met E13 v/d bijlage I van het RVV 1990

Feltcode R397J

Beslissing

De officier van justitie heeft naar aanleiding van uw beroep de volgende beslissing genomen:

De door u aangevoerde argumenten in combinatie met de beschikbaar gestelde gegevens maken een zorgvuldige afweging niet mogelijk. Er is onvoldoende gebleken dat u de overtreding hebt begaan. Alles overwegende vernietigt de officier van justitie de beschikking. De opgelegde sanctie én de administratiekosten behoeft u niet te voldoen.

Orwell lives? All animals are equal but some animals are more equal than others? Volgens Geld en Recht in 2008: "Te hoge WOZ: bezwaar kansrijk! Of het nu is wegens een lawaaige weg, een gsm-mast of toekomstige ontwikkelingen: bezwaar maken tegen de WOZ-beschikking voor uw huis loont de moeite. In 40 procent van de gevallen wordt een bezwaar geheel of gedeeltelijk toegekend. Maar wanneer maakt uw bezwaarschrift kans en hoe formuleert u het precies?

Dat bezwaar maken loont, bewijzen de cijfers van de Waarderingskamer (die namens het ministerie van Financiën toezicht houdt op de uitvoering van de WOZ) wel aan. In 2005 diende 8 procent van de eigenaren van woningen en andere panden, bezwaar in. Daarvan werd 40 procent geheel of gedeeltelijk toegekend."⁴⁶ Wie heeft doorgeleerd of de middelen heeft om toegang te krijgen tot gestudeerden, is minder slachtoffer van de overheid dan anderen.

OVER DE AUTEUR

Joost Smits is bestuurskundige en softwareontwikkelaar. Van 1995–2003 betrokken in de deelgemeentelijke politiek van Rotterdam Hillegersberg–Schiebroek. Sinds 2000 blogger op www.politiekactief.net. Een van de sprekers op het hoofdpodium van de "Werkconferentie gemeenteraad en handhaven", georganiseerd door het Ministerie van Justitie, in aanwezigheid van o.a. minister Piet Hein Donner, september 2002 in Amsterdam. Lid van de VVD, de Nederlandse Kring voor de Wetenschap der Politiek, en de Liberale Stroomgroep (www.liberalen.info). En lid van BNN. Bezigt met promotieonderzoek naar draagvlak.

⁴⁶ www.geldenrecht.nl/artikel/2008-03-27/te-hoge-woz-bezwaar-kansrijk/belastingen